

NESLUŽBENI PRIJEPIS IZVORNOG TEKSTA

Zakon o međunarodnoj razvojnoj suradnji i humanitarnoj pomoći

Objavljen 7. veljače 2024.

Objavljen u: NN 14/2024

Ovo je neslužbeni pročišćeni tekst, izrađen strojno iz akata objavljenih u Narodnim novinama. Mjerodavne su objave u Narodnim novinama. Objavljen je pod licencom CC BY 4.0.

Izvezen sa slovozakona.hr/zakon/zakon-o-medjunarodnoj-razvojnoj-suradnji-i-humanitarnoj-pomoci/

Sadržaj

I. OPĆE ODREDBE	3
Predmet Zakona	3
Ciljevi međunarodne razvojne suradnje i humanitarne pomoći	3
Načela provedbe međunarodne razvojne suradnje	3
Pojmovi	4
II. NACIONALNI AKTI PLANIRANJA RAZVOJNE SURADNJE	5
Akt strateškog planiranja	5
III. KOORDINACIJA RAZVOJNE SURADNJE	5
Nacionalno tijelo za koordinaciju razvojne suradnje	5
Povjerenstvo za međunarodnu razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć inozemstvu	5
Nadležnosti nacionalnog tijela za koordinaciju razvojne suradnje	5
IV. PROVEDBA RAZVOJNE SURADNJE	6
Načini provedbe razvojne suradnje	6
Nositelji provedbe razvojne suradnje	7
Nadležnosti i obveze nositelja provedbe	7
Dodjela sredstava za bilateralnu razvojnu suradnju	7
Dodjela sredstava za multilateralnu razvojnu suradnju	8
Uvjeti za dodjelu sredstava	8
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	8
Postupci u tijeku i podzakonski akti	8
Prestanak važenja Zakona	9
Stupanje na snagu	9

ZAKON O MEĐUNARODNOJ RAZVOJNOJ SURADNJI I HUMANITARNOJ POMOĆI

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuju se ciljevi, instrumenti, koordinacija, provedba i financiranje međunarodne razvojne suradnje i humanitarne pomoći koju Republika Hrvatska pruža partnerskim zemljama.

Ciljevi međunarodne razvojne suradnje i humanitarne pomoći

Članak 2.

(1) Ciljevi međunarodne razvojne suradnje su pridonijeti smanjenju siromaštva i nejednakosti aktivnostima poticanja održivog razvoja u partnerskim zemljama, uvažavajući njihove ekonomske, društvene i okolišne prioritete za održivi razvoj, te promicanjem ljudskih prava, demokratskih vrijednosti, dobrog upravljanja, mira i sigurnosti.

(2) Ciljevi humanitarne pomoći su potpora, pomoć i zaštita stanovništva partnerskih zemalja u okolnostima prirodnih katastrofa i kriza izazvanih prirodnim ili ljudskim djelovanjem, preventivno djelovanje i jačanje otpornosti na krize, u skladu s humanitarnim načelima čovječnosti, neutralnosti, nepristranosti i neovisnosti te dobrom donatorskom praksom.

Načela provedbe međunarodne razvojne suradnje

Članak 3.

(1) Načela provedbe međunarodne razvojne suradnje su: načelo usmjerenosti na rezultate i učinkovitosti, načelo transparentnosti i obostrane odgovornosti, načelo komplementarnosti i načelo komparativnih prednosti.

(2) Načelo usmjerenosti na rezultate i učinkovitosti usmjerava pružanje razvojne suradnje Republike Hrvatske radi postizanja mjerljivih učinaka na smanjenje siromaštva, održivog razvoja, jačanja kapaciteta i otpornosti partnerskih zemalja, dok će koordinacija, vođenje i nadzor projekata i programa biti u skladu s međunarodno prihvaćenim smjernicama za učinkovitost razvojnih partnerstva.

(3) Načelo transparentnosti i obostrane odgovornosti usmjerava dodjelu sredstava za projekte i programe, kao i njihov nadzor, sukladno načelima dobrog upravljanja i transparentnosti suradnje, uz uzajamnu odgovornost partnerskih institucija za ostvarivanje rezultata suradnje.

(4) Načelo komplementarnosti usmjerava usklađivanje politika i programa razvojne suradnje Republike Hrvatske s međunarodnim okvirom za razvojna partnerstva, posebno važećim programom Ujedinjenih naroda za održivi razvoj, strateškim smjernicama i regulatornim okvirom za razvojnu suradnju Europske unije te smjernicama za učinkovitost razvojnih partnerstava Organizacije za eko-

nomsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD), Pariškim sporazumom o klimatskim promjenama i međunarodnim okvirom za suzbijanje rizika od katastrofa, te će ih provoditi u skladu s razvojnim strategijama partnerskih zemalja.

(5) Načelo komparativnih prednosti usmjerava provedbu razvojne suradnje Republike Hrvatske na područja u kojima ima specifična znanja i iskustva potrebna partnerskim zemljama za postizanje njihovih prioriteta za održivi razvoj, jačanje demokratskih vrijednosti, mira i sigurnosti.

Pojmovi

Članak 4.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

- »međunarodna razvojna suradnja« znači aktivnosti na postizanju ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda u područjima koja pridonose iskorjenjivanju siromaštva u svim njegovim oblicima, smanjenju nejednakosti, jačanju otpornosti i promicanju održivog razvoja u partnerskim zemljama uz integrirani pristup ekonomskoj, društvenoj i okolišnoj dimenziji razvoja, sukladno potrebama partnerskih država, a uključuje službenu razvojnu pomoć sukladno kriterijima Odbora za razvojnu pomoć OECD-a i druge oblike razvojne suradnje
- »partnerska zemlja« je zemlja ili teritorijalno područje koju je Odbor za razvojnu pomoć OECD-a uvrstio na popis zemalja prihvatljivih za partnerstvo kroz razvojnu suradnju, kojoj Republika Hrvatska dodjeljuje svoju službenu razvojnu pomoć
- »humanitarna pomoć« obuhvaća mjere odgovora na prirodne katastrofe i krize uzrokovane ljudskim djelovanjem u skladu s potrebama stanovništva zahvaćenog krizom, radi sprječavanja i ublažavanja ljudske patnje, očuvanja ljudskog dostojanstva i imovine, te preventivno djelovanje i izgradnju kapaciteta za jačanje otpornosti u odgovoru na krize, uz povezivanje humanitarnih i razvojnih aktivnosti gdje je to primjenjivo
- »bilateralna razvojna suradnja« je razvojna suradnja između zemlje donatora i partnerske zemlje i provodi se izravno ili putem međunarodne organizacije, međunarodne financijske institucije ili međunarodnih fondova te drugih odgovarajućih institucija i pravnih osoba kada su svrha i ciljna partnerska zemlja ili regija definirane
- »multilateralna razvojna suradnja« je razvojna suradnja kroz potporu programa i projekata putem Europske unije, međunarodnih organizacija i institucija, međunarodnih financijskih institucija ili međunarodnih fondova ili drugih multilateralnih formata s nadležnostima na području razvojne suradnje
- »projekt« znači skup aktivnosti osmišljenih za postizanje jasno definiranih i mjerljivih ciljeva, prema unaprijed utvrđenim uvjetima i kriterijima
- »program« znači sveobuhvatan skup projekata sa zajedničkim posebnim ciljem koji se provodi tijekom unaprijed određenog razdoblja
- »nositelj provedbe ili proračunski korisnik« je izravni ili neizravni korisnik državnog proračuna ili proračuna jedinice lokalne i područne (re-

gionalne) samouprave koji ima osigurana namjenska sredstva za razvojnu suradnju u svom financijskom planu i kao nositelj projekta, programa ili drugih aktivnosti razvojne suradnje, samostalno ili u suradnji s drugim nositeljem provedbe provodi projekt, program ili drugu aktivnost razvojne suradnje.

II. NACIONALNI AKTI PLANIRANJA RAZVOJNE SURADNJE

Akt strateškog planiranja

Članak 5.

- (1) Sektorski, teritorijalni i drugi prioriteti bilateralne i multilateralne razvojne suradnje i humanitarne pomoći (u daljnjem tekstu: razvojna suradnja) Republike Hrvatske utvrđuju se kratkoročnim aktom strateškog planiranja.
- (2) Kratkoročni akt strateškog planiranja iz stavka 1. ovoga članka izrađuje se u skladu s propisom kojim se uređuje područje strateškog planiranja i upravljanja razvojem.

III. KOORDINACIJA RAZVOJNE SURADNJE

Nacionalno tijelo za koordinaciju razvojne suradnje

Članak 6.

Ministarstvo nadležno za vanjske poslove (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) koordinira razvojnom suradnjom Republike Hrvatske.

Povjerenstvo za međunarodnu razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć inozemstvu

Članak 7.

- (1) Vlada Republike Hrvatske osniva odlukom Povjerenstvo za međunarodnu razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć inozemstvu (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).
- (2) Povjerenstvo je zaduženo za strateško usmjeravanje djelovanja Republike Hrvatske na planu razvojne suradnje.
- (3) Sastav, zadaće i način rada Povjerenstva utvrđuju se odlukom iz stavka 1. ovoga članka.
- (4) Stručne i administrativne poslove za Povjerenstvo obavlja Ministarstvo.

Nadležnosti nacionalnog tijela za koordinaciju razvojne suradnje

Članak 8.

Ministarstvo na temelju članka 6. ovoga Zakona osigurava:

- pripremu prijedloga akta strateškog planiranja iz članka 5. ovoga Zakona, u suradnji s Povjerenstvom iz članka 7. ovoga Zakona
- pripremu prijedloga Vladi Republike Hrvatske za upućivanje humanitarne pomoći inozemstvu

- prikupljanje podataka od proračunskih korisnika i drugih nositelja provedbe razvojne suradnje o provedenim projektima, programima i drugim aktivnostima razvojne suradnje, obradu podataka u skladu s pravilima Odbora za razvojnu pomoć OECD-a te pripremu prijedloga Izvješća o provedbi međunarodne razvojne suradnje Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Izvješće), koje podnosi Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske jednom godišnje
- podnošenje Izvješća tijelima Europske unije, Odboru za razvojnu pomoć OECD-a te drugim mjerodavnim međunarodnim organizacijama i institucijama
- usklađivanje razvojne suradnje s politikama i smjernicama Europske unije, Ujedinjenih naroda, OECD-a i drugih mjerodavnih međunarodnih organizacija i institucija
- planiranje, koordinaciju i provedbu razvojne suradnje, samostalno ili u suradnji s drugim proračunskim korisnicima i nositeljima provedbe
- praćenje ispunjavanja ciljeva i načela razvojne suradnje Republike Hrvatske u svrhu postizanja optimalnih razvojnih utjecaja na partnerske zemlje
- planiranje i provedbu programa informiranja javnosti i podizanja svijesti u Republici Hrvatskoj o važnosti razvojne suradnje
- poticanje umrežavanja, suradnju i konzultacije sa svim dionicima razvojne suradnje
- obavljanje drugih poslova utvrđenih ovim Zakonom.

IV. PROVEDBA RAZVOJNE SURADNJE

Načini provedbe razvojne suradnje

Članak 9.

Razvojna suradnja provodi se:

- financiranjem projekata i programa financijskim doprinosima ili drugim uplatama, putem ili u korist međunarodnih organizacija, institucija, programa i fondova
- financiranjem aktivnosti subjekata koji sudjeluju u provedbi razvojne suradnje
- prijenosom sredstava drugom tijelu državne uprave, jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave, nadležnoj stručnoj službi Vlade Republike Hrvatske, zakladi, ustanovi, organizaciji civilnog društva ili drugom nositelju provedbe, u svrhu financiranja ili sufinanciranja provedbe projekta, programa ili aktivnosti razvojne suradnje, na temelju potpisanog sporazuma
- dodjelom sredstava organizaciji civilnog društva putem javnog poziva za provedbu razvojnih i humanitarnih projekata u inozemstvu te dodjelom stipendija

- financijskim instrumentima namijenjenima uključivanju privatnog sektora u projekte i programe razvojne suradnje, zajmovima, kreditima, osiguranjima i drugim financijskim instrumentima
- izravnim proračunskim potporama partnerskim zemljama i drugim financijskim makroekonomskim instrumentima namijenjenima poticanju održivog razvoja u partnerskim zemljama
- sufinanciranjem ili pružanjem tehničke potpore za aktivnosti koje se financiraju iz proračuna Europske unije, drugih međunarodnih organizacija, financijskih institucija, javnih izvora ili od strane trećih zemalja.

Nositelji provedbe razvojne suradnje

Članak 10.

Projekte i programe razvojne suradnje provode:

- tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i nadležne stručne službe Vlade Republike Hrvatske sukladno svojim nadležnostima
- međunarodne organizacije ili drugi subjekti iz članka 4. podstavaka 4. i 5. ovoga Zakona
- zaklade, zavodi i ustanove koji su osnovani ili čiji je suosnivač Republika Hrvatska za javnu dobrobit ili u dobrotvorne svrhe, pravne osobe s javnim ovlastima te pravne osobe kojima Republika Hrvatska na temelju međunarodnih ugovora priznaje pravnu osobnost u hrvatskom pravnom poretku, sukladno njihovim djelatnostima ili nadležnostima koje su obuhvaćene predmetom ovoga Zakona
- organizacije civilnog društva
- pravne osobe upisane u sudski registar.

Nadležnosti i obveze nositelja provedbe

Članak 11.

(1) Proračunski korisnici, kao nositelji provedbe, vlastitim razvojnim i humanitarnim projektima, programima i drugim aktivnostima pružaju razvojnu suradnju partnerskim zemljama, samostalno ili u suradnji sa subjektima iz članka 10. ovoga Zakona, sukladno svojim nadležnostima, planovima i osiguranim proračunskim sredstvima.

(2) Proračunski korisnici dužni su dostavljati Ministarstvu na njegov zahtjev podatke o korištenju sredstava za pružanje razvojne suradnje u skladu s pravilima Odbora za razvojnu pomoć OECD-a, u svrhu pripreme Izvješća kojeg je Ministarstvo nositelj.

Dodjela sredstava za bilateralnu razvojnu suradnju

Članak 12.

Sredstva za ostvarivanje bilateralne razvojne suradnje dodjeljuju se:

- financijskim doprinosom tijelu državne uprave, jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave, nadležnoj stručnoj službi Vlade Republike Hr-

vatske, zakladi, zavodu, pravnim osobama iz članka 10. ovoga Zakona, ili drugom nositelju ili sunositelju provedbe u Republici Hrvatskoj, trećoj zemlji ili partnerskoj zemlji, međunarodnoj organizaciji, fondu ili drugoj međunarodnoj instituciji s nadležnostima u provedbi razvojne suradnje, pri čemu se definira ciljna partnerska zemlja ili regija

– ugovaranjem s organizacijama civilnog društva putem javnog poziva u skladu s kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja projekata i programa za korisnike državnog proračuna

– izravnim financijskim doprinosom partnerskim zemljama u obliku proračunskih potpora i drugim financijskim instrumentima iz članka 9. podstavka 6. i 7. ovoga Zakona, u skladu s uvjetima za odobravanje takvih potpora i instrumenata

– financijskim instrumentima namijenjenima aktivnostima privatnog sektora u projektima i programima razvojne suradnje iz članka 9. podstavka 5. ovoga Zakona, pri čemu se definira svrha i ciljna partnerska zemlja ili regija.

Dodjela sredstava za multilateralnu razvojnu suradnju

Članak 13.

Sredstva za ostvarivanje multilateralne razvojne suradnje dodjeljuju se uplatom doprinosa, članarina ili drugih financijskih uplata putem ili u korist međunarodnih organizacija, institucija, programa i fondova te pravnim osobama iz članka 10. ovoga Zakona, pri čemu nije definirana ciljna partnerska zemlja ili regija.

Uvjeti za dodjelu sredstava

Članak 14.

Sredstva za provedbu bilateralne i multilateralne razvojne suradnje dodjeljuju se u skladu s uvjetima i kriterijima za financiranje ili sufinanciranje projekata i programa razvojne suradnje te aktom strateškog planiranja iz članka 5. ovoga Zakona.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Postupci u tijeku i podzakonski akti

Članak 15.

(1) Postupci ugovaranja i provedbe projekata i programa razvojne suradnje koji su započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama Zakona o razvojnoj suradnji i humanitarnoj pomoći inozemstvu (»Narodne novine«, br. 146/08.).

(2) Odluku o osnivanju Povjerenstva iz članka 7. ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Prestanak važenja Zakona

Članak 16.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o razvojnoj suradnji i humanitarnoj pomoći inozemstvu (»Narodne novine«, br. 146/08.).

Stupanje na snagu

Članak 17.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.